

KUN JÓZSEF SZOBRÁSZ, ÉREM- ÉS DÍSZÍTŐMŰVÉSZ

(1879–1946)

Hideg Ágnes

Kun József szobrász nevét kevésbé ismerik a miskolciak. Ezzel az írással az a célom, hogy a művész életéről és munkásságáról adatokat és képeket közöljek, ezzel is felkeltve az érdeklődést a téma további kutatása iránt.

Kun József szobrász, érem- és díszítőművész Miskolcon született 1879. július 17-én.¹ Születési anyakönyvi kivonata szerint édesapja Kundrák József cipésmester, édesanyja pedig Medveczki Mária volt. Eredeti neve tehát Kundrák József, melyet az 1900-as évek elején Kun József-re változtattott.²

Alapfokú iskoláit 17 éves koráig Miskolcon végezte. Művészeti tanulmányait Budapesten 1902 és 1904 között az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolában, Loránfi Antal szobrászművész mellett kezdte.³ Szülővárosa külföldi ösztöndíjjal támogatta, így Münchenben, majd Párizsban a Julian Akadémián is képezhette magát, ill. később az École des Beaux Arts-nak lett a növendéke.⁴ Párizsi tanárai: Verlet, Chaplain, Meunier, Rodin, Lucien Simon, Vernon voltak.⁵ Tanulmányaihoz szüksége is volt az anyagi támogatásra, ui. tudomásunk szerint Párizsban nagyon nehéz körülmények között élt. Helyzetéről egy 1906-ban, Sándor Jenő által írt levélből kapunk hiteles képet. A filléres gondok közlése mellett azonban megfogalmazódik a kortársak szakmai véleménye is a szobrászművészről: *Hanem azt el kell ismernem, hogy a mi tehetség s tudást illet, köztünk, ittélő magyarok között talán egy sincs olyan mint Kún József. Mert egy magyart sem vettek föl a „Bossarts”-ba, de Kún József bejutott. A többi talán jobban tud beszélni, társadalmi szemfényvesztésnek nagyobb mestere, de Kún József a munka embere, a ki annyira dolgozik, s oly szerényen él, hogy mikor társaságba kerül, úgy érzi magát, mint ha egy vénember, aki szoknyát vesz föl.*⁶

Kun József életművében számos fehér folt van. Azt tudjuk, hogy 1906-ban – és később még

több alkalommal is – Párizsban tartózkodott.⁷ Hazajövele után szobrokat és plaketteket készített. A háborús időkben, valamint az azt követő nehéz gazdasági helyzetben díszítőszobrászattal is foglalkozott, de a kerámia területén is szép eredményeket ért el. Készített majolikavázákat, nippeket, tintatartókat.⁸ A 20. század első éveiben ő is tagja volt a Kaffka Margitnál kialakult irodalmi szalonnak. Itt rendszeresen megfordult Sassy Csaba és Sassy Attila festő és író, Miskolczy-Simon János történész-levéltáros, Kóris Kálmán folklórkutató, Rueff Ferenc festőművész, Szilágyi Erzsébet történész és Kun József szobrász. A baráti társaság tagjai bemutatták verseiket; irodalomról, művészetéről vitatkoztak, vagy meghallgatták a Párizsba és Münchenbe ki-kiruccanó Sassy Attila és Kun József beszámolóit.⁹ Kun József is részese volt annak a városi művészgárdának, akik szerették volna Miskolc képzőművészeti életét fellendíteni. Ezek a miskolci művészek egy közös értékesítési szalont hoztak létre a főutca egyik üzlethelyiségében, ami egyben mint egy fórum, galéria, művészklub is „üzemelt”. Kiállítótérrel, szabadiskolával, művésztelep megalapításáról folyt a szó a társaság tagjai között. Hajdu Béla újságíró így emlékszik vissza azokra az időkre: *Ő [az újságíró barátja] konferált be mint új embert és rokonlelket az éppen ott időző művészeknek: Bartus Ödönnek, Meilinger Dezsőnek, Nyitray Dánielnek, Balogh Józsefnek, Kun József szobrásznak, akik arról tanakodtak, hogyan lehetne pezsgőbb képzőművészeti életet teremteni Miskolcon. Művésztelep létesítéséről, reprezentatív kiállítási helyiség biztosításáról folyt a szó. Egy népesebb képzőművészeti szabadiskola tervével kapcsolták össze a művésztelepről szőtt elképzeléseiket. Magam is belemelegedtem az életrevaló tervek megvitatásába, s mikor elbúcsúztunk, már jó barátokként váltunk el a társaságtól.*¹⁰ E lelkes művészcsapat munkálkodásának köszönhető a miskolci Művésztelep megalapítása. A cikk folytatásában: *Meilingerék közölték velem: kiszemeltek egy művésztelepnek alkalmas, üresen álló épületet a Csabai kapuban, szemben a Vörös Rák vendéglővel. Eredetileg vízgyógyintézet volt, de most gazdátlanul áll. Nosza gyerünk együtt, mondták, tartsunk szemlét, s ha mindenki egyetért, kérjük el a várostól.*¹¹

1 A városban volt egy Kun József nevű városi főjegyző is, akiről utcát neveztek el (a mai Kis-Hunyad utca előző neve), és volt egy barabási Kun József nevű jogász, egyetemi tanár a Debreceni Egyetemen, aki miskolci származású volt. A szobrász Kun József fényképe megtalálható: Dobrossy–Barna 2010, 15.

2 MNL BAZML Alsó-Miskolci rk. szül. ak. 1926. 3. 183. ssz. Az Ellenzék mindkét nevét említi (1908. nov.28: 3).

3 Loránfi Antal [Lóránfi névváltozattal is szerepel!] okleveles rajztanár, a magyar királyi rajztanár-vizsgálóbizottság tagja, az iparművészeti iskola kispasztikai szakosztályának vezetője. (Fittler 1903, 29). Kundrák József neve ugyanitt a 65. oldalon szerepel).

4 Ellenzék 1908. aug. 27: 2.

5 Szendrey 1911, 400.

6 HOM KA 62.1.218.

7 Zsadányi 1972, 302. (9. jegyzet)

8 Halmay–Leszih 1929, 257.

9 Thurzó-Nagy 1965, 214.

10 Hajdu 1963.

11 Hajdu 1963.

Magánéletéről annyit tudunk még, hogy 1927. január 6-án eljegyezte özv. Wachdeusch Ernőné született Schwáb Annát.¹² Ekkor 48 éves. Kun József aktív szereplője volt a város kulturális életének is. Rendszeresen részt vett a miskolci képzőművészeti kiállításokon, rendezvényeken. Ha kellett, zsűrizte a virágos ablakokat, vagy szót emelt az avasi fák kivágása ellen, de gondnoka volt a hősök temetőjének is. Tagja volt a Lévay József Közművelődési Egyesületnek és a városi tanács művelődési osztályának.

Kun József alkotásaiból kevés maradt az utókorra. Elsősorban épületszobrászként tartották számon, de említésre méltók szobrai és érméi is. Életében két hosszabb írás elemezte művészetét. Az egyik 1909-ben, párizsi tanulmányútja után készült, a másik 16 évvel később, 1925-ben. Néhány sor ezekből az írásokból: *Az a fiatal szobrász, akinek nevét e cikkely élére írtam, már megjárta Páris. Ami azt jelenti, hogy ízlése finomabb, technikája (két évig volt kint) biztosabb, felfogása művészibb, mint volt Páris előtt. [...] Kun József Charles Chaplinnek [Jules-Clément Chaplain] a tanítványa. De akik a mester befolyását keresnék nála, azok nem találhnának egyebet egy kis plakettnél. [...] Lasanként elkanyarodott a mestertől [...], amit azontúl tanult, azt Rodintól és Meuniertől tanulta. Rodintól monumentális egyszerűséget, Meuniertől plasztikus erőt.¹³ Kun József műtermében meglepett, hogy milyen sok irányban dolgozik a művész. Nemcsak a szobrászat köréhez tartozó plasztikával foglalkozik, hanem iparművészettel is. Egy régi, fiókos szekrényen szép majolikavázák, bonbonnierek, nipppek, tintatartók azt mondják a látogatónak, hogy a művész ügyes mestere a kerámiának.*

12 Magyar Jövő 1927, 5.

13 Faragó 1909, 1.

De a művész igazi terrénuma a szobrászat. Szobrai közül különösen kettő köti le a figyelmet; egy érdes erővel mintázott fájdalmas Krisztusfej és egy finom formáiban bájt, szelidséget, szépséget sugárzó Madonna.¹⁴

Nevéhez sokféle alkotás köthető: emléktáblák, plakettek, érmék, külső/belső épületdíszek, festmények, szobrok, síremlékek és Lévay József halotti maszkja. Elkészült és készüléfében lévő munkáiról a korabeli helyi újságok rendszeresen hírt adtak. Ezek közül volt, ami megvalósult, volt, ami terv maradt, és sok elpusztult. De nemcsak új alkotásokat készített, hanem javítást és felújítást is vállalt épületeken vagy szobrokon, ilyen volt pl. a Mária-szobor renoválása¹⁵ vagy a zárdaépület felújítása.¹⁶ Művei közül a Herman Ottó Múzeum gyűjteményeiben található néhány. A Képzőművészeti Gyűjtemény egy gipszszobrot, a Történelmi Gyűjtemény Lévay József halotti maszkját, a Numizmatikai Gyűjtemény három érmét őrzi (ld. *Művei* 3. 10. 11. 16. 23.); hét alkotásának képe pedig a lentebb hivatkozott régi újságokban és képeslapokon tekinthető meg (ld. *Művei* 1. 2. 20. 32. 34. 41. 43. 44.).

Kun József 1946. március 5-én, 67 éves korában halt meg agyvérzésben.¹⁷ A Mindszenti római katolikus temetőben temették el. Sírja már nincs meg; a lejárt sírt ui. nem váltották meg, így később rátemetkeztek. Felesége, Schwáb Anna 1977-ben hunyt el.¹⁸

14 Illyés 1925.

15 Magyar Jövő 1924.

16 Magyar Jövő 1939.

17 MNL BAZML Hal. ak. 1946. XXXIII. 1/a. 2278. 270. ssz.

18 Mindszenti rk. temető VIII-14-02. A temetőgondnok szóbeli adatközlése.

Luther Márton-portré a Luther-udvar bejárata fölött, készült 1897–1899 között (Fotó: Kiss Tanne István, 2021)
Sárka, gipszszobor, 1904 (Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti gyűjtemény, ltsz: 63.40. Fotó: Pirint Andrea)
Főiskolás korában készített műve, a Pásztorbot, 1904 (Magyar Iparművészet 1904. 4. sz. 191. Repr: Mészáros Viktória)

Művei

Újságcikkek és egyéb források alapján feltárt művei kronologikus sorrendben. Ha a forrás képet is közölt, az megjegyzésre került.

1. Luther-portré a Luther-udvar kapubejárata felett [1897–1899?] = Barna–Dobrossy 2010, 15. [KÉP]; Goda 2003, 1025; Hideg 2021, 82, 83. [KÉP]; II. RFMK HGy Képeslapok. Ltsz: 18/2017. [KÉP]

2. Pásztorbot [KÉP] = Magyar Iparművészet 1904/4. 191. [Az Iparművészeti Iskola hallgatóinak év végi pályázati munkái. Itt még Kundrák József néven szerepel.]

3. Sáríka (gipszszobor) 1904. Lelőhely: Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti Gyűjtemény. Ltsz: 63.40.

4. Tóth Pál síremléke = Borsodmegyei Lapok 1905. 268. sz. 2. o. (nov. 23.); Ellenzék 1905. 141. sz. 4. o. (nov. 25.); Dobrossy 2006. 2. 324.

5. Kun József utcai Állami Elemi Iskola [ma Kis-Hunyad utca] = Ellenzék 1909. 84. sz. 2–3. o. (júl. 24.) [Építőművészetünk]; Miskolczi Napló 1909. 57. sz. 2. o. (márc. 11.) [Magyar stílű épület és homlokdíszítmények]

6. Rosenberg Gyula Divatáruháza [ma Széchenyi u. 22.] = Ellenzék 1909. 84. sz. 2–3. o. (júl. 24.) [Építőművészetünk]

7. Szent István úti elemi iskola [ma Zrínyi Ilona Gimnázium] = Miskolczi Napló 1909. 216. sz. 1–2. o. (szept. 23.)

8. Kisleány büsztje; Sírásó; Bretagne-i leány plakett; Húgának mellszobra = Miskolczi Napló 1909. 216. sz. 1–2. o. (szept. 23.)

9. Deák-szobor = Ellenzék 1912. 37. sz. 4. o. (márc. 30.); Miskolczi Napló 1912. 75. sz. 4. o. (ápr. 2.); Miskolczi Napló 1912. 79. sz. 1. o. (ápr. 6.); Dobrossy 2006. 1/1. 166. [A pályázat során nem az ő művét választották]

10. Országos Háziipari és Amatőr Kiállítás Miskolcon, 1912. Lelőhely: Herman Ottó Múzeum Numizmatikai Gyűjtemény. 1. példány ezüstözött bronz. Ltsz: 97/552. 2. példány bronz. Ltsz: 97/553.

11. Dr. Tarnay Gyula főispán plakettje, 1913. = Halmay–Leszih 1929, 257.; Miskolczi Estilap 1913. 105. sz. 2. o. (júl. 13.). Lelőhely: Herman Ottó Múzeum Numizmatikai Gyűjtemény. 1. példány aranyozott bronz. Ltsz: 97/1277. 2. példány ezüstözött bronz. Ltsz: 97/1278. 3. példány ólom. Ltsz: 97/1279.

12. Katolikus Főgimnázium homlokzatának és hátsó végfalának kompozíciói, 1913 [ma Földes Ferenc Gimnázium] = Goda 2003, 1025–1026. o.; Dobrossy 2006. 1/2. 309. o.; <http://szalax.atw.hu/index.html>

*A Kis-Hunyad utcai Általános Iskola épületdíszei, 1909
A Rosenberg-ház épületdíszei (Széchenyi utca 22.), 1909
A Zrínyi Ilona Gimnázium épületdíszei, 1909
(Fotók: Kiss Tanne István, 2021)*

13. Krizsanovszky tanácsos mellszobra = Miskolczi Estilap 1913. 108. sz. 2. o. (júl. 17.)

14. Vasúti népünnepély 1914 emlékplakett; Altisztek conressusa Petroszény 1914 emlékplakett = Lelőhely: Herman Ottó Múzeum Numizmatikai Gyűjtemény. Remezett öntöttvas. Ltsz: 2000/427., 2000/428. Hercz Gépgyár Miskolc. Király Csaba József: Egykori magyar vármegyék és települések érmei, V. = Éremtani Lapok 2018. 167. sz. 5. o. <http://numizmatika.aranypengo.hu/publications/167.pdf>

15. Koleratemető vázái = Miskolczi Napló 1916. 253. sz. 2. o. (nov. 1.)

16. Lévay József halotti maszkja = Miskolczi Napló 1918. 154. sz. 3. o. (júl. 11.); Miskolczi Napló 1918. 3. o. (júl. 11.); Ábrám–Gyulai 2014. 71. Lelőhely: Herman Ottó Múzeum Történeti Gyűjtemény. Ltsz. 53.248.94.

17. Emlékeztető dombormű = Miskolczi Napló 1920. 267. sz. 3. o. (nov. 19.)

18. Legszebb miskolci leány = Magyar Jövő 1920. 299. sz. 4. o. (dec. 29.)

19. Diósgyőri hősök emlékoszlopa = Magyar Jövő 1923. 274. sz. 3. o. (dec. 4.)

20. Férfiakt [KÉP] = Magyar Jövő 1925. 99. sz. 7. o. (máj. 3.) [A képen szignója is látható.]

21. Majolikavázák; bonbonnierek; nippek; tintatartók = Magyar Jövő 1925. 99. sz. 7. o. (máj. 3.)

22. Krisztusfej; Madonna; Királyi sas bronzszobor = Magyar Jövő 1925. 99. sz. 7. o. (máj. 3.)

23. Herman Ottó-émlékplakett; A besztercebányai 16. honvéd gyalogezred jelvénye; saját portré; Hiszekegy dombormű = Magyar Jövő 1925. 99. sz. 7. o. (máj. 3.). Herman Ottó-émlékplakett. Lelőhely: Herman Ottó Múzeum Numizmatikai Gyűjtemény. Ólom. Ltsz: 2013/113. Hercz Gépgyár öntése, Éles Géza gyűjteményéből.

24. Avasi templomtorony kőtáblájának másolata = Magyar Jövő 1926. 177. sz. 6. o. (aug. 7.)

25. Kőoroszlán = Magyar Jövő 1927. 138. sz. 4. o. (jún. 21.)

Országos Háziipari és Amatőr Kiállítás Miskolcon, ezüstözött bronzérem, 1912 (Herman Ottó Múzeum Numizmatikai gyűjtemény, ltsz: 97/552. Fotó: Mészáros Viktória)

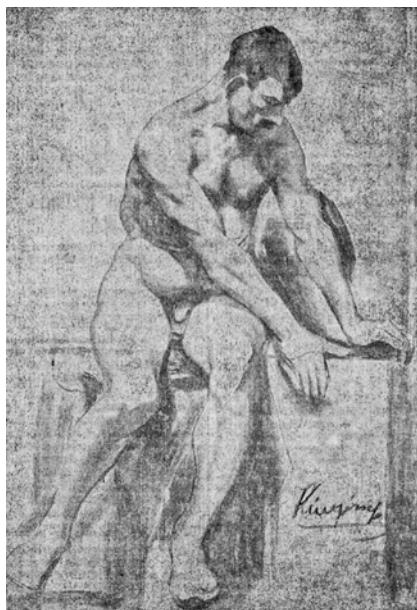
Dr. Tarnay Gyula Borsod megye és Miskolcz város főispánja plakett, aranyozott bronz, 1913 (Herman Ottó Múzeum Numizmatikai gyűjtemény, ltsz: 97/1277. Fotó: Mészáros Viktória)

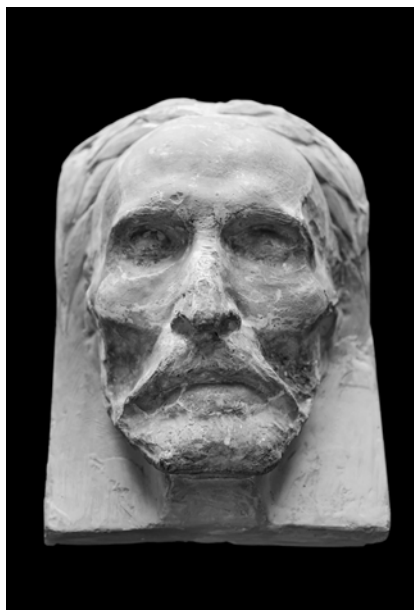
Herman Ottó emlékplakett, ólom, 1925 (Herman Ottó Múzeum Numizmatikai gyűjtemény, ltsz: 2013/113. Fotó: Mészáros Viktória)

Földes Ferenc Gimnázium homlokzatának domborműve, 1913 (Fotó: Kiss Tanne István, 2021)

Férfiakt, 1925
(Magyar Jövő 1925. 99. sz. 7.
Repr: Mészáros Viktória)

Lévay József halotti maszkja, 1918
(Herman Ottó Múzeum Történeti gyűjtemény,
ltsz: 53.248.94. Fotó: Mészáros Viktória)

Kőkereszt
a Sziklakápolna tetején, 1935
(Fotó: Kiss Tanne István, 2021)

26. 10-es honvéd emléktábla a József-laktanya falában = 10-es Honvéd 1928. VIII. évf. 10. o. (máj. 6.); Reggeli Hírlap 1928. 103. sz. 2. o. (máj. 6.); Déli Hírlap 1992. 33. sz. 1. o. (febr. 8.); Észak-Magyarország 1993. 232. sz. (okt. 5.) Itt-Hon melléklet 5. o.; Dobrossy 2006. 1/1. 187.

27. Emlékplakett modellje = Reggeli Hírlap 1928. 129. sz. 11. o. (jún. 9.) [A múzeumban numizmatikai kiállítás nyílt, itt mutatták be a plakettet]

28. A Rákóczi utcai híd díszes gránit műkö korlátja = Magyar Jövő 1929. 13. sz. 5. o. (jan. 16.)

29. Harctéri terepasztal = Magyar Jövő 1929. 101. sz. 2. o. (máj. 5.) (A 10-es honvédek múzeumban)

30. Győri kapui elemi iskola szobrászmunkája = Magyar Jövő 1929. 121. sz. 4. o. (jún. 1.) [Ajánlat a munkára]

31. Borsod megye hősi halottainak emléktáblája [a vármegyeháza nagytermének előcsarnokában] = Magyar Jövő 1929. 93. sz. 3. o. (ápr. 25.) és 137. sz. 4. o. (jún. 20.)

32. Gazdakör belső díszítése = Reggeli Hírlap 1929. 294. sz. 6. o. (dec. 25.) [KÉP]; Dobrossy 2006. 1/1. 82. o.

33. Korona Szálló díszítőszobrászati munkái = Reggeli Hírlap 1930. 15. sz. 5. o. (jan. 19.)

34. Szent Imre-köszobor [a mai Földes Ferenc Gimnázium udvarán, a tornaterem erkélyén állt] = Magyar Jövő 1930. 215. sz. 5. o. (szept. 23.) [KÉP]; Reggeli Hírlap 1930. 226. sz. 2. o. (okt. 5.); Tarcai 1999. 824; MTI Napi Hírek 1930. 9. kiadás, okt. 6; A Miskolci Kir. Kath. Fráter György Gimnázium Értesítője 1930–31. 52. o.; Dobrossy 2006. 1/2. 310. o.

[Tarcai Béla adatközlése szerint a szobor a háború után eltűnt. Ma két hasonló alkotásról tudunk, az egyik a miskolc-újdiósgyőri Szent Imre-templomban az oltár fölött lévő térdeplő Szent Imre-szobor, a másik a Mezőkövesdi Általános Iskola Szent Imre Tagiskolája előtt álló szobor. Az emléktábla szerint ez a szobor 2001-ben, az előzőleg itt álló Kun József-szoborról készült másolat, melyet 1978-ban megsemmisítettek. Az alkotásokról képek találhatóak az újdiósgyőri egyház honlapján és a Köztérkép adatbázisban. Ld. még a 41. tételt]

35. Patrona Hungariae plakett = Magyar Jövő 1931. 212. sz. 7. o. (szept. 20.)

36. Díszes kút terve a Lévay József Közművelődési Egyesület tavaszi kiállításán = Magyar Jövő 1933. 87. sz. 4. o. (ápr. 19.)

37. Karácsonyi jégszobor = Magyar Jövő 1933. 290. sz. 8. o. (dec. 22.)

38. Vadas Jenő-emléktábla = Erdészeti Lapok 1933. 9. füz. 995–996. o.; Köztérkép adatbázis

39. Vadas Jenő arcképe. Plakett = A Lévay József Közművelődési Egyesület 40 éves jubileuma alkalmával rendezett képzőművészeti kiállítás képes tárgymutatója. Miskolc, 1934. 116. tételszám alatt 16. o.

40. Sziklakápolna műkö kereszt és csillagboltozat = Felsőmagyarországi Reggeli Hírlap 1935. 166. sz. 4. o. (júl. 24.); Tapolcai Fürdőújság 1935. 4. sz. 1. o.; Dobrossy 2000. 7. köt. Miskolc, 2000. 223. o.

41. Szent Imre-köszobor [Mezőkövesd, Szent Imre elemi iskola sarkán állt] = Képeslap a MVK gyűj-

Vadas Jenő emléktáblája Felsőhámorban a sziklafalon, 1933
(Fotó: Szerző, 2022)

A Lévay József Református Gimnázium hősi halottainak
emléktáblája, 1936 (Fotó: Szerző, 2022)

teményében [KÉP]; Papp János: A Szent Imre-szobor története. Kézirat a MVK Helyismereti Gyűjteményében; Mezőkövesdi Újság 1935. 45. sz. 1. o. (nov. 10.), ill. 2001. 10. sz. 5–6. o. (aug. 29.); Köztérkép adatbázis. Ld. még a 33. tételt.

42. Női akt; Sphinx = Magyar Jövő 1936. 289. sz. 2. o. (dec. 18.) [Képkiallítás a Vasgyárban]

43. A Lévay József Református Gimnázium diák hősi halottainak emléktáblája = A Miskolci Református Lévay József Gimnázium Értesítője az 1936–37. tanévről. Miskolc, 1937. 91–92. o. [KÉP a borító utáni oldalon]

44. Postapalota címere = Magyar Jövő 1937. 233. sz. 5. o. (okt. 14.) [KÉP 4. o.]

45. Petőfi Sándor emléktáblája = Magyar Jövő 1942. 147. sz. 4. o. (júl. 2.)

Egyéb Kun József-re vonatkozó források

Miskolci festők képtárlata = *Ellenzék* 1905. 146. sz. 3. o. (dec. 7.)

Városi közgyűlés = *Ellenzék* 1908. 91. sz. 2. o. (aug. 13.) [Kun József 800 korona segélyt kér párizsi tanulmányainak folytatására.]

Művészeti ösztöndíj = *Ellenzék* 1908. 97. sz. 2. o. (aug. 27.) [Kun József megkapja a 800 korona segélyt tanulmányaira.]

Miskolci festőművészek képkiallítása = *Ellenzék* 1909. 137. sz. 2. o. (dec. 2.)

A múzeum gyarapodása = *Miskolczi Napló* 1909. 215. sz. 2. o. (szept. 22.) [Kun József a múzeumnak ajánlódott egy érmet.]

A virágos ablakok díjnyertesei = *Ellenzék* 1911. 118. sz. 3. o. (okt. 10.) [A zsűriben Kun József.]

A hősök temetője = *Miskolczi Estilap* 1915. 43. sz. 1. o. (febr. 23.) [Gondnoknak Kun Józsefet nevezték ki.]

Az Avas fái = *Miskolczi Napló* 1918. 39. sz. 4. o. (febr. 16.) [Az avasi fák kivágása ellen emelt szót Kun József.]

Meghívó = *Reggeli Hírlap* 1919. 90. sz. 3. o. (ápr. 17.) [A városi tanács művelődési osztálya ülést tart. Tag Kun József is.]

Miskolc az Embervédelmi Kiállításon [Bp] = *Magyar Jövő* 1926. 54. sz. 7. o. (márc. 7.) [A kiállításra képeket, rajzokat, modelleket vittek Budapestre. Kun József is részt vett a munkában.]

A városi segély felemelését kéri a Lévay József Egyesület = *Magyar Jövő* 1928. 142. sz. 4. o. (jún. 26.) [A rendes tagok közé választották Kun József szobrászt.]

Szombaton nyílik meg a Lévay Egyesület nagy csoportkiállítása = *Magyar Jövő* 1930. 276. sz. 6. o. (dec. 4.)

A Lévay József Közművelődési Egyesület Képzőművészeti szakosztályának téli tárlata = *Magyar Jövő* 1930. 278. sz. 6. o. (dec. 6.) [Kun József Szent Imre-szobra és apróbb tárgyak szerepeltek a tárlaton.]

Művészeti lexikon. Szerk. Éber László Bp. Győző Andor kiadása, 1935. 1/604. old. [Rövid életrajzi adatok.]

Képzőművészeti Nap Miskolcon = *Miskolci Hírlap* 1945. 24. sz. 3. o. (jún. 19.)

A vasgyári szobrászok = *Észak-Magyarország* 1960. 165. sz. 5. o. (júl. 14.) [Kun József főként épületdíszítéseket, sírkőfaragásokat készített.]

Nem feledkezhetünk el = *Déli Hírlap* 1971. 26. sz. 2. o. (febr. 1.) [Művésztelep.]

Kassák-tanítvány Miskolcon = *Déli Hírlap* 1973. 112. sz. 2. o. (máj. 15.) [Nyíry Lili Kun József tanítványa volt.]

Kaffka Margit Miskolcon. = Porkoláb 1997.

Köszönet illeti a Herman Ottó Múzeum szakmuzeológusait a műtárgyak rendelkezésre bocsátásáért, a fotográfusokat a tárgyak és épületek megjelenítéséért, az intézményvezetést pedig a közlés engedélyezéséért (dr. Szolyák Péter, dr. Tóth Arnold, Pirint Andrea, Jakab Mátyás, Békési Gábor, Mészáros Viktória, Kiss Tanne István, Nagy Zoltán). Köszönet Csirmazné Cservényák Ilona ny. könyvtárigazgatónak a mezőkövesdi Szent Imre-szobor adatainak közléséért.

Címer a Postapalota oldalán, 1937
(Magyar Jövő 1937. 233. sz. 5. Repr: Mészáros Viktória)

Mezőkövesdi elemi iskola, sarkán Kun József Szent Imre-szobra
(Régi képeslap a Mezőkövesdi VK Helyismereti gyűjteményéből)

Források (könyvtár, levéltár, múzeum):

HOM KA = Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti Adattár

- 62.1.218. Sándor Jenő levele Párizsból Balogh Bertalanhoz.

MNL BAZML AF = Magyar Nemzeti Levéltár B.-A.-Z. Megyei Levéltár Alsózsolcai Fióklevéltára

- Alsó-Miskolci római katolikus egyház születési anyakönyvének másodpéldánya 1857–1880. IV. 1926. 3. 183. sorszám. A névváltoztatás ténye a szaklevéltáros közlése.
- Halotti anyakönyv, 1946. XXXIII. 1/a. 2278. 270. sorszám

MVK = Mezőkövesdi Városi Könyvtár Helyismereti Gyűjtemény

- Képeslapok
- Papp János: A Szent Imre-szobor története. Kézirat

II. RFMK HGy = II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Helyismereti Gyűjtemény

- Képeslapok

Felhasznált irodalom:

ÁBRÁM Tibor – GYULAI Éva szerk.: *A „Lévay” és Lévay*. Miskolc, 2014.

DOBROSSY István: *Miskolc írásban és képekben* 1. 1–2. köt. Miskolc, 2006.

DOBROSSY István: *Miskolc írásban és képekben* 7. köt. Miskolc, 2000.

DOBROSSY István – BARNA György: *Miskolc belvárosa*. Lézerpont, Miskolc, 2010.

Ellenzék. A miskolci Függetlenségi és Negyvennyolcas Párt hivatalos közlönye, Miskolc

- 1908. aug. 27. VII. évf. 97. sz. 2.o.: Művészeti ösztöndíj.
- 1908. nov. 28. VII. évf. 137. sz. 3. o.: Városi közgyűlés.

ÉBER László (szerk.): *Művészeti lexikon*. Bp. 1935. I/604.

FARAGÓ József: Miskolczi atelier-k. Kun József. In: *Miskolczi Napló*. Politikai napilap (1909. szept. 23.). 9. évf. 216. sz. 1–2. o.

FITTLER Kamill (szerk.): *Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Értesítője az 1902/1903-iki huszonharmadik iskolai évről*. Budapest, 1903.

GODA Gertrúd: Festészet, szobrászat – iparművészeti törekvések. In: *Miskolc története IV/2*. Szerk. Veres László. Miskolc, B.-A.-Z. Megyei Levéltár, Miskolc, 2003.

HAJDU Béla: Borús idők – napsütések. In: *Észak-Magyarország* (1963. okt. 12.) 19. évf. 239. sz. 2.

HALMAY Béla – LESZIH Andor: *Miskolc*. Bp. Magyar Városok Monográfiája Kiadóhivatala, Budapest, 1929.

HIDEG Ágnes: A Luther-udvar Luther-portréi = *Miskolci Keresztény Szemle* 2021/3. 82–84.

ILLYÉS Gizella: Miskolci művészek műtermében. Kun József. In: *Magyar Jövő* (1925. máj. 3.) 7. évf. 99. sz. 7.

KIRÁLY Csaba József: Egykori magyar vármegyék és települések érmei V. In: *Éremtani Lapok* 2018. 167. sz. 5.

Magyar Iparművészet = Pásztorbot. (Az orsz. m. kir. iparművészeti iskola képesítő pályázata.) *Magyar Iparművészet* 1904. 7. évf. 4. sz. 191.

Magyar Jövő

- 1924. nov. 11. 6. évf. 258. sz. 3: A miskolci Mária-szobor ünnepélyes megáldása.
- 1927. jan. 26. 9. évf. 20. sz. 5: Eljegyzés.
- 1939. máj. 21. 21. évf. 115. sz. 6: Rövid hírek az Avasaljáról.

PORKOLÁB Tibor: Kaffka Margit Miskolcon. In: *Észak-Magyarország* (1997. márc. 8.) 53. évf. 57. sz. melléklet VII.

SZENDREY János: *Miskolcz város története és egyetemes helyirata*. 5. köt. Miskolc, 1911.

TARCAI Béla: A miskolci kir. kat. Fráter György Gimnázium fénykora. (Tiszteletadás Vucskits Jenő szellemének és emlékének). *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* 38. Miskolc, 1999. 823–837.

THURZÓ-NAGY László: *Miskolci lexikon I/B*. 1965. 214. o. (Gépirat, fellelhető egyebek mellett a Herman Ottó Múzeum könyvtárában)

ZSADÁNYI Guidó: Balogh Bertalan emlékezete (1870–1922). In: *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* 11. Miskolc, 1972. 281–304.